

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes De Actibus Humanis

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum & Græcensis, 1716

§. V. Quibus actibus virtutum possimus condignè mereri vitam æternam?

urn:nbn:de:hbz:466:1-39981

§. V.

*Quibus actibus virtutum possimus mereri condignè
vitam aeternam?*

667. **V**idetur dicendum, quod solus actus charitatis, scilicet actus quantumvis supernaturales ceterarum virtutum, nisi à charitate imperantur ex doctrina S. Th. *qu. 114. art. 4. in Corp.* Et ideo, inquit, meritum vitæ aeternæ primario pertinet ad Charitatem, ad alias autem virtutes secundario, secundum quod eorum actus à charitate imperantur.

Et 1. p. *qu. 95. art. 4. in Corp.* meritum vitæ aeternæ seu fruitionis DEI docet primo, & per se pertinere ad charitatem ad ceteras verò virtutes pertinere præmium accidentale situm juxta S. Th. in gaudio de bono creato. Ratio etiam est, quod opera justorum non sint meritoria vitæ aeternæ, nisi relata ad DEUM velut finem ultimum, sed ceterarum virtutum opera non referuntur in DEUM ut in finem ultimum, nisi imperata à charitate, idque procedit etiam de fide, & spe, quia etsi respiciant DEUM ut objectum supernaturale motivum, non tamen respiciunt illum, ut finem ultimum.

Ob hæc sententia prima, est Scoti, quem ex Societatis Doctoribus sequitur Tanner, hic *qu. 6. num. 89.* Bellarm. &c.

Secunda, attribuit vim condignè

merendi gloriam, proinde præmium etiam essentiale omni operi elicito à justo etsi non referatur in DEUM. Ita Vasq. 1. 2. *D. 217. à cap. 2.* & communior fundans se in scrip. Concilij, & ratione: Matth. 27. vita aeterna retribuitur operibus moralibus justorum, *esurivi enim, & dedistis mihi manducare &c.* & sæpe operibus misericordiæ promittit DEUS vitam aeternam, idcirco vehementer commendatur eleemosyna, ut Tobiz 12. ubi liberat à morte, & Danielis 4. redemit peccata. Hinc Apost. 1. ad Cor. 15. adhortatur fideles, ut in omni opere bono abundant, *scientes inquit, quod labor vester non est inanis in Domino.*

Secundò, Trid. *S. 6. cap. 16. & can. 32.* non requirit ad opus vitæ aeternæ meritorium, nisi, ut fiat à justo ex peculiari auxilio, ac influxu Christi Capitis, ac indefinite docet justos bonis operibus per gratiam DEI, & JESU Christi merita factis promereri augmentum gratiæ, & vitam aeternam.

Tertiò, ratione probatur: omnia opera Justorum, sunt opera filiorum adoptivorum, sicut omnia opera Christi sunt opera Filij DEI, sed hujus omnia opera fuerunt condignè meritoria, etiam illa, quæ procedebant à moralibus virtutibus

tibus acquisitis, ergo etiam omnia opera virtutum tam Theologicarum, quam moralium, tam infusarum, quam acquisitarum supernaturalium in filijs adoptivis, seu in iustis sunt condignè meritoria.

Tertia opinio concordat cum secunda quoad opera moralia virtutum infusarum, quoad opera virtutum acquisitarum adhæret primæ, nempe nos ijs non mereri, nisi ut imperatis à charitate. Ita Soarez *lib. 12. de Merito cap. 9. & 10.* Coninck *de Merito D. 8. dub. 4. conclus. 4. & 5.* Pro decisione controversiæ.

668. Multipliciter potest opus meritorium referri in DEUM primo interpretative, ut si homo ita est dispositus, ut rogatus, an opus faceret propter DEUM responderet, quod ita: hæc relatio nihil conducit ad opus præsens, cum affectus ille actu non sit, sed esset.

Secundo, habitualiter habitualitate charitatis: defacto cum habitus charitatis sit inseparabilis à gratia habituali, sicut sine hac, ita sine habitu Charitatis nullum opus est condignè meritorium.

Tertia, habitualiter habitualitate actûs præteriti, quatenus per hunc nunc nec in se, nec in effectu existentem de præterito ordinavit omnia in DEUM e. g. mane obtulit opera totius diei DEO ut fini supernaturali.

Quartò, formaliter, seu per actum expressum v. g. hoc facio propter DEUM.

Quintò, virtualiter, hoc est, per actum charitatis præteritum nunc remanentem in sua virtute seu in aliquo effectu suo: ut si vis ex intentione charitatis proximo succurrere, ex hoc actu accin-

gis te ad iter, ut eleemosynam eroges, huius erogatio, etsi fiat à te immemore DEI, est actus relatus in DEUM virtualiter à charitate actuali.

Respondeo omnia opera iustorum supernaturalia virtutum etiam moralium non solùm infusarum, sed etiam acquisitarum ex frequentatis actibus supernaturalibus (hos enim physice producere, & generare habitus acquisitos supernaturales facilitantes ad eliciendos similes actus supernaturales suppono ex veriore sententia pluries per decursum Theologiæ defensa cum Mauro *lib. 13. quest. 235.* Arriag. *1. 2. D. 32. num. 4.* contra Ripald. *de Ente supernaturali D. 52. n. 6.* Soarez: Vasq.) habere vim condignè merendi gloriam.

Probatio huius est sufficienter allata in secunda opinione, eamque confirmo ex absurdo contra primam, quod aliàs paucissima iustorum opera forent condignè meritoria, si hæc procederent à Charitate, quia plerique homines aut negotijs impliciti, aut simplices vix sciunt sua opera in DEUM referre, ergo influxus charitatis in ea non est necessarius; & sic ruit ratio, quæ utitur prima sententia.

669. Ad S. Th. fatetur Vasq. *nu. 9.* cum inclinare in primam sententiam. Non satisfaciunt Granadus, & Oviedo exponentes de Charitate habituali, nempe quod nisi sint opera habentis habitum charitatis non mereantur condignè, quia hæc interpretatio est apertè contraria contextui, cum expresse requirat Angelicus Doctor ut imperentur à charitate.

Melius responderet Soarez *cap. 10. num. 6.* quod S. Th. alibi teneat nobiscum

scum: & quidem (apud Amic. hic D. 35. num. 127.) *qu. 2. de Mal. art. 5. ad 7.* in fine aperte sentit omnem actum habentis charitatem, aut esse meritorium, aut demeritorium.

Quod Apostolus dicit: *omnia in gloriam DEI facite*, non præcipit, sed consulit. Item alibi illam solam fidem valere *que operatur per charitatem*, significat non operari salutem, nisi excitando, & dirigendo opera, quæ debent elici aut ex motivo, quod sit consentaneum charitati, aut à charitate habituali annexa gratiæ dignificanti illa.

Hinc cum plurima attributa divina sint naturalia, id est, cognitione naturali cognoscibilia, ut bonitas, misericordia, sapientia, omnipotentia, voluntas &c. ut actus e.g. amoris DEI elicitus propter aliquid ex his attributis sit supernaturalis, necessaria, est fides divina supernaturalis illud proponens, tunc enim jam motivum *formale quo* applicans motivum formale *quod* est in substantia supernaturale, hoc autem sufficit, ut actus elicitus sit supernaturalis.

Unde cum omnium virtutum moralium objectum formale motivum *quod* sit naturale, videlicet honestas moralis cuiusvis virtuti propria, quam honestatem cum sæpè Scriptura proponat, id est, sit revelata à DEO, ut virtutes morales ex suis motivis eliciant actus supernaturales, necesse est, ut fides supernaturalis pro-

ponat illarum honestatem, hæcque sic proposita moveat: quo casu motivum *quod* est honestas naturalis, motivum *quo* est ipsa fides. Nomine motivi *quod* intelligitur illud, quod cognitum determinat, seu est ipsa ratio tenens se ex parte objecti mediâ sui cognitione alliciens potentiam ad actum eliciendum. Objectum autem formale *quo* est ipsa cognitio proponens objectum formale *quod*, hocque reddens potentiæ intellectivæ, & volitivæ præsens.

Ut formale *quo* moveat, non debet præcognosci, sicut enim cognitio est formalis ratio cognoscendi alterum, esto ipsa non cognoscatur, ita est ratio movendi; licet reflexè non representetur.

Idem objectum motivum *ut quo* pro diversitate motivi *ut quo*. seu cognitionis illud applicantis movet ad actus specie diversos: sic DEUS per cognitionem naturalem abstractivè cognitus potest determinare ad amorem sui naturalem, cognitus per fidem ad amorem supernaturalem; cognitus intuitivè ad amorem beatificum. Hinc objectum formale motivum *quod* virtutum moralium, si formale *quo*, seu cognitio naturalis id proponat, movet ad actum moralem naturalem, si formale *quo* seu cognitio est supernaturalis, nempe fides, movet ad actum moralem supernaturalem.

